

خرمندی، حسن، ۱۳۴۸ - چرا بعضی ها دعا نمی کنند؟ / حسن خرمندی فکر انتشارات معاصر، ۱۳۹۲، ۶۴ ص. ۷۰۰۰ ریال (شومیز) / ۹۰۰۰ ریال (سلفون) ۷ - ۶۷۰۰ - ۶۷۰۰ - ۶۷۰۰ - ۶۷۰۰ فیبا کتابنامه، ص ۲۴۲ دعا - فلسفه دعا - تأثیر ۱۳۹۲، ج ۴۱۴، خ ۳۶۷ BP ۲۹۷/۷۷ ۳۰۹۰۵۱۶	سرشتانه عنوان و نام پدیدآور مشخصات نشر مشخصات ظاهری قیمت شابک وضعیت فهرست نویسی یادداشت موضوع موضوع موضوع رده بندی کنگره رده بندی دیویی شماره کتابشناسی ملی
---	--

چرا بعضی ها در
حالا نمی کشند؟!

حسن حسینی

نام کتاب: چرا بعضی ها دعا نمی کنند؟

مؤلف: حسن خرسندی

ناشر: انتشارات معصومین

صفحه آرای: خدمات کامپیوتری احسان

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۲

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

چاپ: کتبیبه

قیمت: شومیز: ۷۰۰۰ تومان سلفون: ۹۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۰۰۰۰۰۰-۷

قم، خیابان ارم، جنب کوچه ۱۱، زیرزمین داروخانه نصر

تلفن: ۷۷۴۸۸۱۸-۰۲۵۱ همراه مؤلف: ۷۷۴۸۸۱۸-۰۹۱۲۴۵۲۴۸۸۲

nashr_masomin14@yahoo.com

تهران، میدان انقلاب، پاساژ مهستان، انتشارات صلا

تلفن: ۶۹۴۳۸۲۵-۰۲۱ همراه: ۹۱۲۱۶۹۲۷۳۵

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه	۱۵
علت نگارش	۱۸

فصل اول

مگر دعا چیست؟	۲۰
معنای دعا	۲۳
انگیزه دعا	۲۳
جایگاه دعا در دنیای بر نظام وزگار	۲۴
به یاد رفیقان	۲۵
نور مؤمن پرفروغ تر از نور دوزخ	۲۶
می گویند: آیا برای دعا کردن فلسفه‌ای هم داریم؟	۲۷
دعا و روانشناسی	۲۸

فصل دوم

می گویند: دعا هم مثل نماز، فطری است؟	۳۲
می گویند: ترک دعا باعث نزول عذاب می‌شود؟	۳۲
برداشتی از جواب امیر سخن امیرمؤمنان علی (علیه السلام)	۳۵
مقایسه دو نفر در مسجد	۳۶
می گویند: دعا کردن از تلاوت قرآن برتر است؟	۳۷
می گویند: دعا برای چیست؟	۳۸
بهترین دعا کدام است؟	۳۹
داستان پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) با جمعی	۴۰
در دعا کردن چه بگوییم؟	۴۰

- ۴۱..... روش دعا کردن
- ۴۲..... توضیح دو حدیث در یک جمله
- ۴۳..... دعا برای زدودن گناهان
- ۴۶..... دعایی برای پاک کردن گناهان به عدد ستارگان آسمان
- ۴۶..... دعایی برای دنیا
- ۴۷..... دعایی برای آخرت
- ۴۸..... دعایی که آتش جهنم می‌گوید
- ۴۸..... دعای فرشتگان برای قیام کننده نماز

فصل سوم

- ۴۹..... دعا در اسلام خدا، بزرگان، علما و دانشمندان مسلمان و غیرمسلمان
- ۵۱..... مناجات و نیایش در آیین‌ها
- ۵۱..... زرتشت
- ۵۲..... دعا در آیین مانی
- ۵۲..... دعا در دین صائبین یا مندائیان
- ۵۳..... دعا در میان قوم یهود
- ۵۳..... دعا در کتاب انبیاء
- ۵۳..... دعا و نماز در تلمود
- ۵۴..... دعا در دین مسیح
- ۵۴..... تنیس می‌گوید
- ۵۵..... راما کریشنا می‌گوید
- ۵۵..... جی. پی. واسوانی می‌گوید
- ۵۶..... دیل کارنگی می‌گوید
- ۵۸..... گاندی می‌گوید
- ۵۸..... الکسیس کارل می‌گوید
- ۶۵..... می‌گویند: بزرگان نیز برای خودشان و دیگران دعا می‌کردند!
- ۷۰..... عاجزترین مردم کیست؟

۷۰.....	«پنج خصلت نامیمون و زشت»
---------	--------------------------

فصل چهارم

۷۲.....	شرایط دعا
۷۷.....	سؤال از رسول خدا ﷺ پاسخ از ابلیس!!
۷۹.....	دعاهای سلمان محمدی (فارسی) و ماجرای ایمان آوردن سلمان محمدی
۸۸.....	داستان پیرزن و ملک‌شاه
۹۳.....	می‌گویند: در دعا کردن یا خواندن آن، حضور قلب لازم است؟!
۹۳.....	می‌گویند: قبل از دعا کردن باید پیش‌کش برد؟!
۹۴.....	می‌گویند: کارهایی قبل از ورود به دعا باید انجام داد؟!

فصل پنجم

۹۸.....	می‌گویند: چرا دعا کنیم؟!
۹۸.....	۱- به خاطر توجه خداوند به بندگانش
۹۹.....	۲- به خاطر خواهش نکردن از دیگران
۹۹.....	می‌گویند: این ذکر باعث آبادانی خانه یا نجات می‌شود؟!
۱۰۰.....	۳- چون خالق، صوت بنده‌اش را دوست دارد
۱۰۰.....	۴- برای یافتن اشیاء فراموش شده
۱۰۱.....	۵- برای درمان و تسکین دردها
۱۰۱.....	الف) درمان درد شکم
۱۰۱.....	ب) درمان درد دندان
۱۰۲.....	ج) درمان درد پا
۱۰۲.....	د) درمان درد ساق پاها
۱۰۲.....	ه) درمان و رفع تب
۱۰۳.....	و) برای جلوگیری از چشم زخم
۱۰۳.....	ز) توسل و رفع درد چشم
۱۰۵.....	جهت دفع گریه و چشم زخم اطفال
۱۰۶.....	ح) درمان سختی زایمان

- ط) درمان درد معده ۱۰۶
- ی) برای بند آمدن خون ۱۰۶
- ک) درمان درد گوش ۱۰۷
- ل) دعای علاج مرض لاعلاج ۱۰۷
- ع- دعای حجاب (در امان ماندن از آسیب‌ها) ۱۰۸
- ۷- برای نزدیک شدن به خداوند ۱۱۱
- ۸- چون تمام حاجات دست اوست ۱۱۲
- «دعایی که از عزرائیل آموخت» ۱۱۲
- می‌گویند: دعا غیر از استجابیت فواید دیگری هم دارد؟! ۱۱۲
- ۹- فواید شش گانه دعا ۱۱۲
- ۱۰- بهترین راه جلوگیری از ایجاد حس افسردگی است ۱۱۳
- ۱۱- افزایش فعالیت مغز ۱۱۳

فصل ششم

- چه کسانی می‌توانند دعا کنند؟! ۱۱۴
- کسی که دعا می‌کند چگونه است؟! ۱۱۴
- می‌گویند: برای چه کسانی دعا کنیم؟! ۱۱۵
- می‌گویند: آیا دعا دستاوردهایی هم دارد؟! ۱۱۹
- می‌گویند: دعا کردن در حق دیگران چه نفعی به حال ما دارد؟! ۱۲۲
- زمان‌های مخصوص دعا برای امام زمان علیه السلام ۱۲۵
- مکان‌های مخصوص دعا برای حضرت صاحب‌الزمان علیه السلام ۱۲۹
- می‌گویند: آیا دعا آثار تربیتی هم دارد؟! ۱۳۰
- شرم خداوند از خالی برگرداندن دست! ۱۳۲
- دست برگشته از دعا را چه کنیم؟! ۱۳۲

فصل هفتم

- آیا دعا کردن، همیشه از خدا چیزی را طلب کردن است؟! ۱۳۳
- می‌گویند: چرا همیشه می‌گوییم خدایا بده و نمی‌گوییم خدایا بگیر؟! ۱۳۳

مکان دعا	۱۳۴
زمان دعا	۱۳۶
می گویند: دعا و درخواست حاجت از خدا چگونه است؟!	۱۴۱
می گویند: دعا باعث سستی و تنبلی و مانع حرکت و	۱۴۶
می گویند: دعا کردن برخلاف مصلحت خداوند است؟!	۱۴۸
می گویند: دعا کردن فضولی در کار خداست؟!	۱۴۸
می گویند: در حال دعا کردن چگونه باشیم؟!	۱۵۰
داستان تولد حضرت یحیی علیه السلام	۱۵۰
می گویند: چرا دستها را به سوی آسمان بلند می کنیم مگر	۱۵۳
گناه را ترک	۱۵۴
چه کنیم تا گناه نکنیم؟	۱۵۵

فصل هشتم

می گویند: دعا باید تناسب با دعا داشته باشد؟!	۱۶۰
داستان حضرت موسی و قارون	۱۶۱
می گویند: آیا درخواست حاجت از معصوم همان درخواست از خداست؟!	۱۶۲
پذیرش توبه حضرت آدم بعد از توسل به پنج تن آل عبا	۱۶۳
توسل حضرات معصومین علیهم السلام در حال حیات خود به خداوند	۱۶۴
آیا درخواست شفاعت از مرده لغو است؟	۱۶۴
راه های رفع موانع استجاب دعا	۱۶۷

فصل نهم

می گویند: چرا دعایمان مستجاب نمی شود؟!	۱۶۹
۱- رعایت نکردن شرایط و دستورات داده شده از طرف	۱۶۹
شرایط و آداب دعا کردن	۱۶۹
۲- گناهان انجام شده باعث عدم اجابت می شود	۱۷۱
داستان مرد گناه کار و عدم اجابت دعای حضرت موسی علیه السلام	۱۷۱
۳- بد زبانی و بدگویی مانع اجابت است	۱۷۳

- ۴- لقمه حرام و فکر ناپاک!..... ۱۷۴
- می‌گویند: افرادی مثل غریق هم خدا را بخوانند دعایشان..... ۱۷۵
- ۵- حق الناس..... ۱۷۵
- ۶- ظلم و ستم در حق دیگران..... ۱۷۶
- ۷- ناراضی بودن پدر و مادر از انسان..... ۱۷۶
- ۸- گاهی خداوند بهتر از آنچه می‌خواهی در دنیا و آخرت..... ۱۷۸
- ۹- گاهی خداوند صدای مناجات بنده‌اش را..... ۱۷۸
- ۱۰- گاهی آنچه می‌خواهد به ضرر دینش است..... ۱۷۹
- سه دعای مستجاب که به هدر رفت؟!..... ۱۷۹
- ۱۱- مصلحت ندانیدن خداوند متعال..... ۱۸۰
- ربودن مار از مارگیر..... ۱۸۰
- ۱۲- عدم حضور قلب در دعا..... ۱۸۱
- ۱۳- منتظر باش..... ۱۸۱
- ۱۴- اجابت را به زمانی دیگر موکول می‌کند..... ۱۸۲
- ۱۵- عدم اطلاع از موانع استجاب دعا کردن..... ۱۸۲
- ۱۶- به دلیل لطف و مرحمت خداوند نسبت به بندگان..... ۱۸۳
- ۱۷- ترک امر به معروف و نهی از منکر..... ۱۸۳
- ۱۸- دادن دختر به مرد فاسق..... ۱۸۳
- ۱۹- ناامید از بخشش خداوند..... ۱۸۴
- می‌گویند: یک سری آداب ظاهری دعا، تأثیر..... ۱۸۴
- می‌گویند: هر کسی چهار چیز داشته باشد از چهار چیز..... ۱۸۵

فصل دهم

- می‌گویند: از کجا بدانیم که دعای ما مؤثر واقع می‌شود؟!..... ۱۸۶
- می‌گویند: دعای بعضی از افراد حتماً مستجاب است؟!..... ۱۸۷
- دعای مادر و همنشینی با حضرت موسی (ع) در بهشت!..... ۱۸۸
- می‌گویند: چرا حضرت علی (ع) در زمان غصب شدن خلافت..... ۱۸۹

صاحب دو جامه کهنه که خدا هم دعای او را رد نمی‌کند	۱۹۰
می‌گویند: آیا دعای اجابت شده پس گرفته می‌شود؟!	۱۹۲
اثر دعا بر قضای الهی	۱۹۲
قدرت خداوند و حاجات انسان‌ها	۱۹۳

فصل یازدهم

رابطه دعا با نماز	۱۹۴
داستان مالک اشتر و شخص بی‌ادب	۱۹۶
رابطه دعا و فرد	۱۹۷
رابطه دعا و زندگی فردی	۱۹۸
رابطه دعا و خراب	۱۹۸
رابطه دعا با طبیعت	۱۹۹
رابطه دعا و حیوانات	۱۹۹
رابطه دعا و آمرزش گناه	۲۰۱
رابطه دعا و ترک گناه	۲۰۳
رابطه دعا و رفع و دفع بلا	۲۰۴
داستان حضرت یونس علیه السلام	۲۰۶
رابطه ذکر و دعا با رفع گرفتاری و غم	۲۰۸
رابطه دعا با والدین	۲۰۹
رابطه دعا و وسیله نقلیه	۲۰۹
رابطه دعا و سفر به تنهایی	۲۱۰
رابطه دعا با رفع فقر و بیماری	۲۱۰
رابطه دعا و رزق و روزی	۲۱۱
دعای برنده کور	۲۱۱
آنچه رزق و روزی را زیاد می‌کند	۲۱۲
رابطه دعا و طول عمر	۲۱۴
رابطه دعا و پیروزی شگفت‌انگیز	۲۱۵

فصل دوازدهم

چرا بعضی‌ها دعا نمی‌کنند؟ ۲۱۶

- ۱- عدم شناخت مفهوم دعا ۲۱۶
- ۲- عدم ضروری دانستن دعا ۲۱۶
- ۳- عدم اعتقاد قلبی و ایمان به دعا ۲۱۷
- ۴- عدم احساس نیاز به دعا ۲۱۸
- ۵- غفلت داشتن از دعا کردن ۲۱۹
- ۶- خجالت و عجز از دعا کردن ۲۱۹
- ۷- از روی کبر و غرور است ۲۱۹
- ۸- گناه کردن ۲۲۰
- ۹- عدم آگاهی از باطن دعا و جهان هستی! ۲۲۰
- ۱۰- فراموش کردن خدا! ۲۲۱
- ۱۱- عدم شناخت خدا ۲۲۱
- می‌گویند: چگونه است که دعای مادر یسک بدرگذار به هدف اجابت نمی‌رسد؟! ۲۲۳
- ۱۲- غافل بودن از فواید دعا کردن ۲۲۴
- ۱۳- غافل بودن از دوزخ ۲۲۴
- «دعایی که باعث عذرخواهی حضرت موسی علیه السلام از خدا شد» ۲۲۴

فصل سیزدهم

داستان‌هایی واقعی برای عبرت گرفتن ۲۲۶

- می‌گویند: «پیرزن‌ها بهشت نمی‌روند!» ۲۲۶
- برهیز از بازگو کردن شرح حال برای مردم ۲۲۶
- داستان ثعلبة بن حاطب و دعای پیامبر صلی الله علیه و آله ۲۲۷
- مهلت خواستن از دشمن برای خواندن نماز و دعا ۲۲۸
- «تلاوت قرآن بر سرنیزه» ۲۳۰
- آخرین مناجات امام حسین علیه السلام ۲۳۱
- می‌گویند: چرا مدال نفس مطمئنه به نام امام حسین علیه السلام ثبت شده است؟ ۲۳۲

۲۳۲.....	مناجات روح نواز.....
۲۳۳.....	داستان پسر هارون الرشید و دعای او.....
۲۳۶.....	نماز و دعای عاید و توبه دزد معروف!.....
۲۳۸.....	باریدن باران با دعای روحانی مسیحی و نیاریدن آن به دعای مسلمانان.....
۲۳۸.....	باریدن باران به وسیله دعای مورچه.....
۲۳۹.....	«دعای یک سگ مرا به این مقام رساند».....
۲۴۱.....	دعای فرمانده، سبب سازی خدا، حل معما توسط سگ.....
۲۴۳.....	حواری شهید و دعای ایشان.....
۲۴۶.....	پذیرش توبه به واسطه سرودن یک شعر.....
۲۴۷.....	خدایا به اندازه یک چشم به هم زدن مرا به خودم وامگذار!.....
۲۴۸.....	پرواز روح غلام توسط دعای خودش!.....
۲۵۰.....	دعای غلام در مقابل مرگ امام رضا (ع).....
۲۵۰.....	دعا کرم برای مؤمن.....
۲۵۲.....	دعای آهو و مسئلت جزای خیر!.....
۲۵۳.....	دعا به جای قیمت دارو.....
۲۵۴.....	دعای حضرت زینب برای یک پزشک ایرانی.....

فصل چهاردهم

۲۵۵.....	الهی نامه.....
۲۵۹.....	دعای ختم.....
۲۶۰.....	منابع و مأخذ.....

هشدار

لاجرم سالک را عشقی باید بی غلّ و محبتی از ضمیر دل، و گرنه راه رود و به خانه نرسد، و کاه خورد و به دانه نرسد. نصیب بی دل، لرزه است و کار بی عشق، هرزه است. چنان که مرغ را پَر باید و آدمی را سر باید، جوینده را صدق باید و رونده را عشق باید. و تمامی این اساس و نیک‌نامی این لباس، هیچ طالب را دست نداد ای حکیم، ﴿إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾^۱ و این دل را که ما خریداریم و به جان طلب‌کاریم، از کسبه تجّار جوییم یا از خریده عیار جوییم! یا نمود عشق درد الست را درمانی است که هرچند نگاه می‌کنیم در ما نیست.

نی! نی! عشق نور نامتناهی است و دل ذره‌ای نامتناهی است. عشق، درد بی درمان است و دل، بین الاصبغین من اصباح الرحمن است. حق را بر دل فرمانی و شعله‌ای از عشق در ما، بی و بی عشق دل بنده را بار، نی؛ و این هر دو جز به فرمان جلیل جبار، نی.

شیر عشق، به چه صید گردد رام؟! و آهوی دل چگونه آید در دام؟! به کدام طریق، بنده دل را جوید؟! و به چه تدبیر، از جان نهال عشق روید؟! اگر خواهی که عشق در دل تو کار کند و تو را طالب آن یار کند، اول در خود نگاه کن که کیستی؟! و نسبت به آن چیستی؟!

خواجه عبدالله انصاری

مقدمه

جهان را بلندی و پستی تویی ندانم چنی هر چه هستی تویی^۱

دعا وسیله اتصال مخلوق به خالق در همه زمان‌ها و دوره‌های زندگی و بخصوص در کشاکش سختی و مشکلات، زمانی که از همه چیز و همه نسرها امید و بریده و هیچ پناهگاهی برای انسان باقی نماند و تنها راه باریک‌های که می‌ماند امید به محبوب و ذات احدیت، دعا است، دعایی که در تعریفش گفته شده «الدُّعَا كَهْفُ الْإِجَابَةِ»^۲ یعنی «دعا مخزن و محل اجابت است» و حضرت امیرالمومنین علی علیه السلام می‌فرمایند: «خدای تبارک و تعالی اجابت خود را در دل دعا پنهان کرده است، پس هیچ دعایی را خرد و ناچیز مشمارید! زیرا چه بسا خواسته‌ات اجابت شود و تو از آن بی‌خبر باشی»^۳ همان گونه که می‌دانید دعا، شجاعت بخش، تحریک آور به سوی انقلاب، عامل پیدایش دوستی و محبت در دل‌ها نسبت به

۱- شاهنامه فردوسی به نقل از هدیه الاحیاء.

۲- اصول کافی ۲/۱۷-۲۱۸؛ بحارالانوار ۳۰۰/۹۰.

۳- میزان الحکمة، ۱۶۶۵/۴.

خدا و دوستان او و موجب بوجود آمدن بغض و کینه نسبت به دشمنان و مخالفان راه حقیقت و جانبداران باطل است، دعا مولد صفت توکل و التجاء به مبدء قدرت است. مبدئی که بر همه چیز مسلط و در همه موجود است متصرف می‌باشد، از لطف حق غافل نبودن نشانه ایمان شخص است و به درگاه حق دعا و شکر کردن و حق‌شناسی، کار مردمان با ایمان و با تقواست، تو توبه از گناه و استغفار از عمل خود و قطره اشکی توام با اخلاص به پیشگاه حق روانه کن و دلت را سرای او نما، باقی کارها را خود جمع و جور خواهد نمود؛ همان‌گونه که شاعر عزیزمان، ژولیده نیشابوری در شعر می‌گوید:

دلت را خانه ما کن مصفا کنش با من

بما درد دل افشا کن مداوا کردنش با من

اگر گم کرده‌ای ای دل کلید استجابت

بیا یک لحظه با ما باش پیدا کردنش با من

بیفشان قطره اشکی که من هستم خریدارش

بیاور قطره‌ای اخلاص دریا کردنش با من

اگر درها برویت بسته شد دل برمکن باز آ

در این خانه دق الباب کن وا کردنش با من

به من گو حاجت خود را اجابت می‌کنم آنی

طلب کن آنچه می‌خواهی مَهیا کردنش با من

بیا قبل از وقوع مرگ روشن کن حسابت را
بیاور نیک و بد را، جمع و منها کردنش با من
چو خوردی روزی امروز، ما را شکر نعمت کن
غم فردا مخور، تأمین فردا کردنش با من
بقرآن آیه رحمت فراوان است ای انسان
بخوان این آیه را، تفسیر و معنا کردنش با من
اگر غمزدی گنه کردی مشو نومید از رحمت
تو نام توبه را بنویس، امضا کردنش با من
پس برادر و خواهر مرا، وظیفه‌ی من و تو دعا کردن است و بس!
ای اخی دست از دست کردن مدار
بسا اجابت یسار د اویت چه کار
گر اجابت کردن آن را، بس نکوست
ور کند موقوف، آن هم لطیف اوست.

توفیق از خدا - قم مقدسه
تابستان ۱۳۹۰ - رمضان المبارک ۱۴۳۲
حسن خرنسندی خراسانی

علت نگارش

۱- همه انسان‌ها فطرتاً خداپرست هستند همان گونه که در کتاب «چرا بعضی‌ها نماز نمی‌خوانند؟!» بیان شده است ولی در این کتاب می‌خواهیم راه‌های ارتباط صحیح با خداوند را به وسیله‌های درست بیان نمائیم.

۲- بنده در طول زندگی به کرات دیدم انسان‌های زیادی را که برای گره‌گشایی از زندگی خود یا اطرافیانش به طرق غیر مرسوم روی آورده و احیاناً گرفتار شیطانی شده‌اند که نه تنها به درخواست خود نرسیده بلکه به طور کلی از زندگی و همه چیز و همه کس ناامید شده و کوره امید داشته خود را نیز به ناامیدی و یأس کامل مبدل کرده است. مرا بر آن داشت که یک مجموعه کاملی از آداب و شرایط و خواستن از چه کسی و چگونه و موانع دعا کردن را جمع‌آوری نموده و به رشته تحریر درآورده تا تشنگان معرفت الهی از آنها سیراب شوند و این بنده عاصی را هم از دعای خیرشان محروم نفرمایند.

۳- حضرت امام رضا علیه السلام می‌فرمایند: زمانی که پسر آدم از دنیا می‌رود عمل خیر او قطع می‌شود مگر از سه طائفه‌ای که بعد از مرگ هم، عمل خیر آنها قطع نمی‌شود، طائفه اول: دانشمندانی که کتاب‌های دینی نوشته باشند؛ طائفه دوم: پدران و مادرانی که اولاد صالح تربیت کردند؛ طائفه سوم: آنان که صدقات حلاله (مسجد و

- بیمارستان و مدارس علوم دینیّه و ... بنا کرده باشند.^۱
- ۴- پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: سه چیز حجاب‌ها را می‌دزد و به پیشگاه با عظمت خدا می‌رساند:
- الف) صدای قلم علما به هنگام نوشتن، ب) صدای گام‌های مجاهدان، ج) صدای سنگینی متانت زنان پاکدامن.^۲
- ۵- حضرت امیرمؤمنان علی علیه السلام می‌فرمایند: اهل علم و دانش تا روزگار باقی است پایدارند، بدن‌هایشان مفقود و آثار آنان در قلب‌ها موجود است.^۳

۱- ارشاد القلوب.

۲- حلیة المتقین.

۳- آثار الصادقین، ۴۴۷/۱۳.